

ברכות כה: (אמצע העמוד, השורה המתחילה ב'רביעיתא') עד כז. ש 2 מסוף הצרות)

ביאורי מושגים
אישה ששימשה - עצם התשמיש מטמא את האישה כאילו היא ראתה שכבת זרע. לא רק שהיא טמאה אלא גם הדין המיוחד שיש בשכבת זרע (הזוקק טבילה לדברי קדושה) נוהג גם באישה ולא רק באיש.
הקטר חלבים ואברים - כלל גדול היה במקדש והוא שכל עבודה היתה מתבצעת ביום. שני חריגים היו לכלל זה: 1. הדלקת נרות, 2. השלמת אכילת הקרבנות. קרבנות שדמם נזרק ביום (והזריקה היא לב ההקרבה) היו מוקטרים על המזבח כל הלילה (והוא הדין לגבי אכילת בשר קדשי קדשים שהיה נאכל כל הלילה), כנגד הקטרת האברים נתקנה תפילת ערבית.

הרחקה מטינופת לקריאת שמע

- יש להרחיק מסיר ששמים בו צואה או שתן - גם אם הוא עכשיו ריק.
- יש להרחיק משירותים - גם אם אין בהם עכשיו צואה.
- סיר צואה בבית: רשב"ג: מרחיק 4 אמות, אלא אם כן המיטה חוצצת ואז אין צריך חציצה. ראב"ש: לא תעזור שום הרחקה. חייבים לטמון את הכלי מתחת למיטה.
- גם כשמרחיק 4 אמות מהצואה אסור שתהא מול עיניו - אלא רק לצדדיו או לאחוריו.

ובשירותים לא משומשים: גם לרבינא הסובר שעצם הייעוד אוסר - נאסר רק תוכם ולא מבחוץ - מולם.

כלי מתחת למיטה שגובהה: עד 3 טפחים - מועיל, מעל 10 טפחים - לא מועיל, בין 3 ל 10 טפחים - ספק.

הצואה לא נשארת במקום - אינם אסורים.

בית שיש בו ספר תורה או תפילין, אסור לשמש בו את המיטה

תפילין וספר תורה הנשמרים בבית יש לשומרם:

- אם יש בית נוסף - עדיף לשים שם את הס"ת.
- ניתן לשים בתוך שני כלים (ואם שניהם מיועדים לכך הם נחשבים רק כלי אחד).
- ניתן לשים בארגז.
- ניתן לעשות חציצה של 10 טפחים.

משנה

זב שראה קרי, נידה שפלטה שכבת זרע, אישה ששימשה ונטמאה בנידות: ת"ק: חייבים טבילה לשכ"ז (למרות שטבילה זאת לא מטהרת אותם). ר' יהודה: לא צריכים לטבול במיוחד.

הסדר לא חשוב. גם אם קודם ראה קרי ואחר כך נטמא בזוב - ר"י פוטר מטבילה מיוחדת.

פרק רביעי

משנה

זמן תפילת שחרית: ת"ק: עד חצות, ר' יהודה: עד 4 שעות.
זמן תפילת מנחה: ת"ק: עד הערב, ר' יהודה: עד פלג המנחה.
זמן תפילת ערבית: אין לה קבע.
זמן תפילת מוסף: ת"ק: כל היום, ר' יהודה: עד 7 שעות.

שיטת ר' יהודה

1. 'עד ועד בכלל' - הגבול שמונה ר' יהודה נכלל - למשל ניתן להתפלל שחרית גם בשעה הרביעית.
2. 'פלג המנחה' - מנחה ניתן להתפלל עד שעה ורבע (זמניות) לפני השקיעה.

1. אדם המשלים של חול בשבת - מתפלל שתיים של שבת.
2. אדם המשלים של שבת בחול - מתפלל שתיים של חול.

כשמשלים במוצ"ש אומר 'אתה חוננתנו' רק בתפילה הראשונה.
קושיה: הברייתא קובעת שאם שכח 'אתה חוננתנו' בפעם הראשונה - חייב לחזור - והרי אנו יודעים שניתן להשלים על הכוס!

אדם שפספס תפילה בלי כוונה -
 בתפילה הבאה יתפלל פעמיים.

אדם שפספס במזיד - אין לו תקנה -
 'מעות לא יוכל לתקון'!

כנגד מה תיקנו את התפילות

ר' יהושע בן לוי: כנגד הקרבנות:
 תמיד של שחר - שחרית.
 תמיד של בן הערביים - מנחה.
 הקטר חלבים ואברים - ערבית.

ר' יוסי בר"ח: האבות תיקנו:
 אברהם - שחרית.
 יצחק - מנחה.
 יעקב - ערבית.

ריב"ח מודה שהסמיכו את התפילות גם כנגד הקרבנות